

	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ	Doküman Kodu	SH.EÖ.01.02
		İlk Yayın Tarihi	04.12.2015
	Çamaşır Hizmetlerinde Enfeksiyon Kontrol Talimatı	Revizyon Tarihi	10.03.2022
		Revizyon No	01

1. AMAÇ

Çamaşırlar aracılığı ile oluşabilecek enfeksiyonları önlemek için gerekli olan uygulamaları belirlemek.

1. KAPSAM

Çamaşırhane ve çamaşırlarla ilgili görev yapan tüm personeli kapsar.

3. GENEL ESASLAR

4. UYGULAMA

4.1. Çamaşırhane ve Çamaşır Yıkama Hizmeti Basamakları

1. Kirli çamaşırların hasta bakım alanlarından alınması
2. Kirli çamaşırların nakli
3. Çamaşırların yıkanması, kurutulması, ütülenmesi ve onarılması
4. Temiz çamaşırların depolanması ve nakli

4.2. Kirli Çamaşırların Hasta Bakım Alanlarından Alınması

1. Kirli çamaşırların toplanması ve beklediği alanlar hasta bakım alanlarından uzak olmalıdır.
2. Çalışan personel çapraz bulaşı önlemek için işlem öncesi ve sonrası El hijyenini, “**El Hijyeni Talimatı**”na uyularak sağlanmalıdır.
3. Kirli çamaşırları toplayan personel mutlaka eldiven giymelidir.
4. Kirli çamaşırlar mümkün olduğu kadar az hareketle toplanmalı ve silkeleme veya havalandırma gibi işlemler yapılmamalı, çamaşırlar çevreye ve formlara temas ettirilmemeli ve kirli çamaşırlar yere konulmamalıdır.
5. Ciddi kirlilik ve etrafa saçılma riski olduğunda ayrıca baks/koruyucu önlük, maske, eldiven, bone kullanmalıdır.
6. Toplanan çamaşırların içinde delici, kesici ve benzeri aletlerin, araçların ve plastik malzemelerin bulunmaması sağlanmalıdır.
7. Bütün kirli çamaşırlar enfekte kabul edilmeli ve kullanım alanında uygun olarak torbalanmalıdır
8. Kirli çamaşırları toplamada kullanılan kapaklı veya branda torbalı arabalar yeterince dayanıklı olmalı ve sızıntıya izin vermemelidir.

	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ	Doküman Kodu	SH.EÖ.01.02
		İlk Yayın Tarihi	04.12.2015
	Çamaşır Hizmetlerinde Enfeksiyon Kontrol Talimatı	Revizyon Tarihi	10.03.2022
		Revizyon No	01

9. Kirli çamaşır taşıma işleminde kullanılan çamaşır arabaları belirli periyotlarla dezenfekte edilmelidir.
10. Çamaşırlar toplanırken ve yatak takımları değişimi esnasında kesinlikle yerlere atılmamalı, kirli çamaşır arabasına konulmalıdır.

4.3. Kirli Çamaşırların Nakli

1. Kirli çamaşırlar, ihtiyaç durumuna göre belirlenmiş zaman aralıklarında çamaşır toplanma alanına kapaklı veya branda torbalı çamaşır nakil araçları ile nakledilmelidir.
2. Kirli çamaşır torbaları özel kapalı çamaşır arabası ile çamaşırhaneye ulaştırılır. Çamaşırlar hiçbir zaman açık bir şekilde nakledilmemelidir.
3. Kirli ve temiz çamaşır taşıma arabaları kapaklı veya branda torbalı temiz olmalıdır.
4. Servislerden gelen kirli çamaşırlar kirli odaya ayrı bir kirli çamaşır kapısından alınır. Renk ve cinsine göre ayrılarak adedi tespit edilip, teslim formu teyit edilerek yıkanmak üzere alınmalıdır.
5. İzolasyon uygulanan enfeksiyonlu hastaların çamaşırları uygun koruyucu kıyafetler giyen personel tarafından toplanır ve bunların torbaları üzerine **“İZOLASYON”** ibaresi konur.
6. Nakil sırasında asansör kullanılacak ise asansör ya bu işe ayrılmış olmalı ya da bu iş için kullanım sırasında başka bir işlem için kullanılmamalıdır.
7. Kirli çamaşırlar yıkanmadan tasnif ve benzeri işlemler yapılmamalıdır.

4.4. Çamaşırların Yıkama, Kurutulması, Ütülenmesi ve Onarılması

1. Çamaşırhane kirli çamaşır alanı ile temiz çamaşır alanı birbirinden ayrılmış olmalıdır. Bu ayırım hem fiziksel olarak hem de hava sirkülasyonu açısından temiz alandan kirli alan hava geçişinin sağlanması yoluyla yapılmalıdır.
2. Aynı renk ve cins çamaşırlar birleştirilerek çamaşır yıkama makinesine doldurulmalıdır.
3. Çamaşırlar ıslak olarak makinelerde bekletilmemelidir.
4. Pamuklu battaniyeler ılık suda yıkanıp düşük derecede kurutulmalıdır.
5. Temiz çamaşırlar ütüleme sırasında kontrol edilerek, onarılabilecek hasarı olanlar ayrılarak onarılmalıdır. Onarım işlemi gören çamaşırlar temiz olsalar dahi yeniden yıkanmalıdır.

	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ	Doküman Kodu	SH.EÖ.01.02
		İlk Yayın Tarihi	04.12.2015
	Çamaşır Hizmetlerinde Enfeksiyon Kontrol Talimatı	Revizyon Tarihi	10.03.2022
		Revizyon No	01

6. Yıkamada kullanılan dezenfektanlar uygun konsantrasyonda hazırlanmalı ve uygun koşullarda saklanmalıdır.
7. Personelin el yıkaması için uygun yerlerde ve yeterli sayıda lavabo bulunmalıdır.
8. Çamaşır üzerinde sonraki yıkama basamaklarındaki sıcak uygulamalarda leke oluşumuna neden olabilecek olan organik kaynaklı materyallerin uzaklaştırılması için enzimatik çözücüler kullanılmalıdır.
9. Dezenfeksiyon için 65 derecede en az 10 dakika veya 71 derecede 3 dakika olmak üzere ana yıkama yapılmalıdır.
10. Soğuk su ile durulama, ardışık üç kez uygulanmalıdır.
11. Kullanılan deterjan ve kimyasallar ile beraber yıkama basamaklarının da iyi kontrol edilebiliyor olması 70 derecenin altındaki sıcaklıklardaki yıkamayla bile etkin bir hijyen sağlayabilmektedir.
12. Ütüleme işlemi temiz alanda yapılmalıdır.
13. Çamaşırlar kontamine olmadan ütülenmeli ve katlanmalıdır.
14. Dağıtım odasına getirilen çamaşırlar, görevli personel tarafından temiz çamaşır arabasına alınarak kontamine olmadan kullanılacak olan alanlara dağıtılmalıdır.

4.5.Temiz Çamaşırların Depolanması Ve Nakli

1. Özelliklerine göre raflara yerleştirilerek etiketlenen temiz çamaşırlar 20-22 derece ve % 60'ın altında nem yoğunluğuna sahip ortamlarda depolanır.
2. Depolanma alanları kirli çamaşır birimlerinden ayrı mekanlar olmalı, alandan su ve atık su boruları geçmemeli, uygun raf sistemi ile donatılmış olmalıdır.
3. Raflar uygun şekilde etiketlenmiş olmalı ve çamaşırların yerleştirilmesinde de etiketlere dikkat edilmelidir.
4. Çapraz bulaşmaları engellemek için temiz çamaşırlarla kirliler birbiriyle temas ettirilmemelidir. Bunun için temiz çamaşırlar tamamen ayrı yerlere konmalı ve ayrı araçlarla kapalı şartlarda taşınmalıdır.
5. Servislerde temiz çamaşırlar temiz kılıf/ paket içerisinde ya da kapalı dolaplarda muhafaza edilmelidir.
6. Temiz çamaşırlarla ilgilenen personel temiz önlük/ iş elbisesi giymeli ve kirli çamaşırlarla temas etmemelidir.
7. Hastanenin ihtiyacı için yeterli miktar (yatak sayısına göre günlük üç yatak değişimi sağlayacak kadar) çamaşır sağlanmalıdır.

	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ	Doküman Kodu	SH.EÖ.01.02
		İlk Yayın Tarihi	04.12.2015
	Çamaşır Hizmetlerinde Enfeksiyon Kontrol Talimatı	Revizyon Tarihi	10.03.2022
		Revizyon No	01

- Ameliyathane için temiz çamaşırlar sterilizasyon ünitesine gönderilir ve orada paketlenerek steril edilir.

4.6. Çamaşırhanelerin Fiziki Yapısı

- Çamaşırhane zemin ve duvarları kolay temizlenebilen, düz ve dayanıklı malzemeden yapılı olmalı, mümkün oldukça kuru ve temiz halde tutulmalıdır.
- Çamaşır yıkama, kurutma, ütüleme ve depolama için yeterli alana sahip olmalı, personel için uygun el yıkama lavaboları bulunmalıdır. Ayrıca uygun havalandırma, aydınlatma sistemi olmalıdır.
- Yüzey dezenfektanı olarak 1/100'lük konsantrasyonda çamaşır suyu (1 L suya 10 cc (%1) çamaşır suyu) veya Enfeksiyon Kontrol Komitesi'nin önerdiği yer yüzey dezenfektanı kullanılmalıdır.
- Çamaşırlarla ilgili alanlarda yeme, içme, sigara ve v.b. aktiviteler yapılmamalıdır. Bu gibi işler için diğer bölümlerden ayrı bir ofis-dinlenme odası bulunmalıdır.
- Çamaşır yıkama makinesinde gözle görünür bir kirlenme var ise boş yıkama yapılmalıdır.
- Çamaşırhanede kirli alan temiz alana göre negatif basınçlı olmalıdır.
- Çamaşırların teslim alınması ve teslim edilmesi sırasında bir teslim tutanağı tutulur. Eksiklikler, kayıplar ve onarılamayacak şekilde hasarı olanlar kaydedilir.

4.7. Personel

- Çapraz enfeksiyonların oluşmasında çamaşırlar önemli rol oynayabilmektedir. Bu nedenle çamaşırlarla ilgili işlerde çalışan personel enfeksiyon riskleri ve koruyucu önlemler konusunda eğitilmiş olmalıdır. Konu ile ilgili hizmet içi eğitimlere katımları gerekmektedir.
- Kirli çamaşırlarla temas sırasında koruyucu giysiler (su geçirmez önlük, eldiven, maske, başlık, gözlük, galoş) kullanılmalı ve bu giysilerle temiz alanlara geçilmemelidir.

	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ	Doküman Kodu	SH.EÖ.01.02
		İlk Yayın Tarihi	04.12.2015
	Çamaşır Hizmetlerinde Enfeksiyon Kontrol Talimatı	Revizyon Tarihi	10.03.2022
		Revizyon No	01

3. Çamaşırhane personeli Hepatit A ve Hepatit B yönünden bağışık veya aşılanmış olmalıdır.
4. Riskli yaralanma ve maruziyet durumlarında “**Kesici-Delici Alet Yaralanmaları**”na göre gerekli uygulamalar yapılır.

5. Dezenfektanların Kullanım Alanları ve Kullanım Konsantrasyonları

5.1.Sodyum Hipoklorit (Çamaşır suyu)

Aktif madde: Sodyum hipoklorit

Kullanım alanları: Yüzey dezenfektanı

Temas süresi: En az 10 dakika

Kullanım süresi: Çözelti hazırlandığı gün kullanılmalıdır.

Not: Deterjanlı su ile karıştırıldığında toksik maddeler açığa çıktığından başka

temizlik ürünleriyle karıştırılmamalıdır.

Tablo 1 . Çamaşır Suyu Kullanım Tablosu				
Ürün	Kullanım	Dilüsyon	Klorin miktarı	Oran
Çamaşır suyu (% 5 sodyum hipoklorit, 50 000 ppm)	Kan dökülmesi	1 ölçek ÇS/ 9 ölçek su	% 0.5 (5000 ppm)	1/10
	Yüzey temizliği	1 ölçek ÇS/ 50 ölçek su	% 0.1 (1000 ppm)	1/50
		1 ölçek ÇS/ 100 ölçek su	%0,05 (500ppm)	1/100
	Alet temizliği (prion)	1 ölçek ÇS/ 1 ölçek su Dilüe etmeden	% 2.5 (25000 ppm) % 5 (50000 ppm)	

5.3.Oxy Chlorex Efervesan Klor Tablet

Aktif madde: 5 gramlık her bir tablette 1.5gr klor karşılığı 2.5gr NaDCC içerir.

Kullanım alanları: Yer ve yüzey dezenfektanı

Tablo 3. Oxy Chlorex Efervesan Klor Tablet Kullanım Tablosu

	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ	Doküman Kodu	SHE.Ö.01.02
		İlk Yayın Tarihi	04.12.2015
	Çamaşır Hizmetlerinde Enfeksiyon Kontrol Talimatı	Revizyon Tarihi	10.03.2022
		Revizyon No	01

Kullanım alanı	Önerilen Konsantrasyon	5gr tablet	Diğer Bilgiler
Kan ve vücut sıvıları döküntüleri için	10.000 ppm	20 tab./ 3 lt.su	Hazırlanan solüsyonu sıvının üzerine dökün.
Hassas yüzeylerin dezenfeksiyonu	1,000 ppm	2 tab./ 3 lt. su	Solüsyona batırılmış bez ile silin.
Hassas olmayan yüzeylerin dezenfeksiyonu (lavabo, buzdolabı, çalışma yüzeyleri, dolaplar, masa, tezgah vb.)	200 ppm	2 tab./ 15 lt. su	Uygun bir deterjan ilave edilerek yüzeyler yıkanır veya hazırlanan solüsyonda ıslatılmış bir bezle silinir ve daha sonra iyice durulanır.

KAYNAKLAR

1. Akman G, Yıldırım A. Hastane Temizliği. Hastane Enfeksiyonları Kontrolü El Kitabı. Hastane Enfeksiyonları Derneği Yayını. No: 2. Ankara: Bilimsel Tıp Yayınevi, 2004: 365-380
2. Zenciroğlu D. Hastane Temizliği. ANKEM Derg 2006;20(Ek 2):94-98.
3. Zenciroğlu D. Hastanelerde Kritik, Kritik Olmayan Alanların Temizliği ve Çevre Yönetimi. 5. Ulusal Sterilizasyon Dezenfeksiyon Kongresi 2007.
4. Türk Hastane Enfeksiyonları ve Kontrolü Derneği. İzolasyon önlemleri kılavuzu. Hastane Enfeksiyonları Dergisi 2006;10(2): 5-28.
5. Sağlık Kurumlarında Temizlik Uygulamaları. Derleme Dr.Emine Alp. Hastane Enfeksiyonları Dergisi 2010;14(3)
6. Hastane Enfeksiyonları Kongresi Kongre Kitabı 2013